RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPOT LÉGAL
INDOCHINE
No 3278

NĂM THỨ MƯỜI BA. - SỐ THỨ 2367 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ HAI 9 và THỨ BA 10 FEVRIER 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trung Bắc Tân Văn (Hanoi)	Người Đàn Bà (Hanoi)	Đông Pháp (Saigon)	Nhựt Tân (Tourane)	Nhựt Báo Đàn Bà (Phan-Thiết)	Ngày nay
Một năm.	6$10	6$10	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và		8.00	8.00	8.00	9.00	»
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: B.E. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 130

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . 0$16 le cent
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cent
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái cách cạnh-tranh của người mình

Cạnh-tranh là một cái tính phổ thông của nhân-loại; mà cái mục-đích cạnh-tranh, suốt xưa nay, khắp muôn nước, cũng tóm lại chỉ có hai điều: Một là cạnh-tranh vì danh; hai là cạnh-tranh vì lợi; song, danh có cái danh thực, cũng lại có cái danh hư, lợi có cái lợi to, cũng lại có cái lợi nhỏ, nên cái kết quả cạnh-tranh, có cái hay cũng lại có cái dở khác nhau. Cạnh-tranh vì cái danh thực, cái lợi to, thì càng cạnh-tranh bao nhiêu, càng gây nên được những công-nghiệp vĩ đại, càng thu hoạch được những quyền-lợi rộng lớn bấy nhiêu, mà nhân-cách của mình nhờ đó mà càng tôn-quí, nước nhà của mình nhờ đó mà càng thịnh vượng-nhân-loại của mình nhờ đó mà càng tiến-hóa thêm. Nếu cạnh, tranh vì cái danh-hư, cái lợi nhỏ, thì càng cạnh tranh chừng nào, càng nuôi nên cái thói xấu để hèn đều-dã, càng bỏ mất cái mối lợi to tát xa-xôi chừng nấy, mà nhân-cách của mình bị thế mà càng thấp kém, nước nhà của mình bị thế mà càng suy-sút, nhân loại của mình bị thế mà không khỏi thoái hóa có ngày.

Ta thử xét xưa nay những bậc danh nhân kiệt-si, kẻ dụng tài, người chọi sức, dạy tay mắm miệng, làm nên được những sự-nghiệp phi-thường, phúc dân lợi nước, để dấu thơm muôn thuở bia đá tượng đồng, chẳng là vì cái danh thực mà cạnh-tranh đấy ư? Lại thử xem những bậc phú-hào bên các nước Âu Mỹ, mở những nơi công xưởng hàng mấy vạn người làm công, lập những cửa hàng buôn hàng mấy trăm triệu tiền vốn, cắm những con đường xe-lửa hàng mấy ngàn ki-lô-mét, giăng những giây điện thông tin hàng mấy muôn hải-lý, khẩn những cánh đồng hoang hàng mấy tỉnh một, nuôi những loài súc-sản hàng mấy triệu con, xí lấy những cái cù-lao mới ở tận giữa biển khơi, dành lấy những cái khoáng-huyệt lớn ở tận ngoài nước khác, làm nên cho dân được thịnh, nước được giàu, chẳng là vì một cái lợi to mà cạnh-tranh đấy ư?

Nay, hỏi đến cái cách cạnh tranh của người mình thế nào? Đi học thì cạnh-tranh nhau cầu cho được lương hậu bổng nhiều, mà trí-thức rộng hẹp, phẩm hạnh thấp cao, lại không hề cạnh tranh đến. Làm quan thì cạnh-tranh nhau cầu cho được tiền nhiều chức lớn, mà đạo đức tốt xấu, chính-tích hay hèn, lại không hề cạnh-tranh đến. Ở trong làng thì cạnh-tranh nhau chỗ ăn chỗ ngồi, ngồi trên ngồi dưới, ngoài cái đó không hề so sánh hơn thua, ai thiện ai ác, ai hiền ai ngu nữa. Ra ngoài đường thì cạnh-tranh nhau kẻ khó người giàu, mảnh quần tấm áo, ngoài cái đó không hề phân biệt nhân phẩm ông nọ là thằng, bà nọ là con nữa. Làm ruộng thì cạnh-tranh nhau tấc ruộng thước vườn, mẫu bờ tí nước, mà đến những đồng bãi mông mênh kẻ hàng ngàn hàng muôn mẫu thì có ai nhìn. Buôn bán thì cạnh-tranh nhau luồn-lỏi mua cho được, mánh-khóe bán cho trội, mà đến những đại tôn giáo-dịch kẻ trăm thứ ngàn thứ hàng thì có ai biết. Làm thợ thì cạnh-tranh nhau bán rẻ phá giá, làm điêu đỏ công, mà chưa từng có được một cái đoàn-thể đồng-nghiệp cho bằn-hoi, để khoáng-trương lợi ích. Ấy sự cạnh-tranh của người mình, toàn có một cái mục-đích nhỏ-nhen hèn-hạ như thế cả; như thế mà cạnh-tranh cũng bằng-hải dữ-tợn quá, cũng chẳng khác gì người các nước họ cạnh-tranh vì cái danh thực cái lợi to, cạnh-tranh nhau một chút công danh nhỏ-mọn, mà đến dàng cả vợ cả con, giết cả thầy cả bạn cũng không từ; cạnh-tranh nhau một cái ngôi thứ hão-huyền, mà đến vay công lĩnh nợ, dợ đất cầm nhà cũng không quản; cạnh tranh mà đến kiếm được một góc ghế ngồi bàn học, cũng phải vào cúi ra luồn, xin được mảnh giấy khai tuổi đi thi, cũng phải mất lễ mất nghĩa, để tấp-tểnh sau này chực cái miếng làm ông nọ ông kia; cạnh-tranh mà đến làm một tên trương-tuần cũng có kẻ sạt gần hết nghiệp, vào học trường thư-ký cũng có kẻ tốn đến tiền trăm, để chễnh-chện sau này vác cái mặt với bố cu mẹ đĩ; cạnh-tranh mà đến con bỏ bố, anh lừa em, ních chặt cái hầu-bao tư-lợi, gái phụ chồng, trai lìa vợ, mon-men cái tủ sắt hoành-tài, để dành lấy cái phần cửa rộng nhẹ cao, xe lên ngựa xuống; cạnh-tranh mà đến thay đen đổi trắng, cướp cơm của ba thằng khố rách không biết thương, mua lật bán lừa, dở nghiệp của mấy kẻ lòng ngay không biết rọn, để dành lấy cái phần nhiều nhà lắm ruộng, sẵn bạc dư tiền; cạnh-tranh mà đến vứt đi tiền trăm bạc chục để ganh khí nhau cái nước bạc hão, cái ngôn chẳn giới mà không tiếc gì thất thổ vong gia; cạnh-tranh mà đến lăn-lóc ra huyện vào tòa để trả hơn nhau câu ăn tiếng nói, khẩu cau miếng phần mà không tiếc gì khuynh gia bại sản; kể sự cạnh-tranh của người mình hăng-hải dữ tợn đến thế; mà cạnh-tranh lấy cái gì? Thử nghĩ bấy nhiêu cái mà người mình lăn lộn mải miệt, xâu xé nhau, cắn cấu nhau, lấn nhau từng bước, chọi nhau từng miếng độ, có là cái danh cái lợi đáng cho người ta cạnh-tranh không? Rút lại cũng không ra ngoài một cái mục-đích thấp hèn là cái mục-đích hư danh tiểu lợi cả.

Không trách rằng người mình cạnh-tranh cũng hăng hái dữ-tợn mà nhân-cách không thấy cao hơn, nước nhà không thấy khá hơn được chút nào. Nay phải đổi cái mục-đích thấp hèn mà đem hết cái sức cạnh-tranh hăng hái dữ tợn của mình về cái danh thực, cái lợi to, là cái danh của các bậc danh-nhân khiệt-sĩ xưa nay, cái lợi của các bậc phú hào bên Âu Mỹ. Tây-triết đã có câu: Cạnh-tranh là mẹ tiến hóa. Cạnh-tranh không phải là một tính xấu, xấu hay tốt là cốt ở cái mục-đích cạnh-tranh cao thấp lớn nhỏ thế nào vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 7 Février 1925

Tại cuộc hội-nghị bài trừ nha-phiện

Phái-bộ Hoa-kỳ thấy các phái bộ tại cuộc hội-nghị không hợp ý nhau, hôm lại không dự hội-đồng nữa. Phái-bộ Trung-hoa cũng vậy. Nhưng có Lord Cécil điều-đình, thì may ra mọi lẽ được ổn thỏa.

Việc nước Thổ với Hy-lạp

Trong bức thư của nước Thổ đáp lại Hy lạp ngày hôm nay, có nói Lausanne không quan-hệ gì đến việc trục-xuất một người ngoại quốc như viên tổng-giáo-chủ Hy-lạp. Nước Hy-lạp đương kêu-cứu để đáp lại.

Cuộc hội-nghị Pháp Đức

Ngày tóm nay cuộc hội-nghị Pháp Đức họp đại-hội-đồng.

Cuộc bay từ Paris đến Dakar

Các phi hành gia Lemaitre và Arrachard định bay đến Bamako rồi đến Tombouctou. Từ đó sẽ bay thẳng về Paris, không đỗ chỗ nào.

Nước Nga với Nước Nhật

Trước khi chánh-phủ Nga ưng chuẩn giao-ước N ật Nga thì chánh-phủ Nga, mới cử đại-sứ đến Tokio.

Tại hội Vạn quốc

Hội-đồng tài-chánh của hội Vạn-quốc đã xét tận tình tài-chánh Hungarie ly. Có bà-tước Be hlen cũng đến dự hội-đồng.

Cavite, ngày 7 Février 1925

Việc nước Honduras

Tin Tegucigalpa, ngày 1er. — M. Miguel Pazbarchona được cử vào chức tổng-thống ở Honduras

Người Nhật ở Hoa-kỳ

Vancouver, ngày 3. — Một người Nhật xin nhập tịch Hoa-kỳ, quan thẩm-phán Grant không cho Ông nói hết đời ông, ông sẽ phản-đối không cho người Á-đông nhập tịch Mỹ-châu.

MỘT CUỘC THI NGƯỜI ĐẸP

Các cuộc thi người đẹp ở Âu Mỹ là việc thường, nhưng đã thi người đẹp thì bao giờ cũng phải thi người trẻ. Mới đây một hiệu thọ may, Hoa-kỳ lại đặt một cuộc thi đẹp cho những người quá 50 tuổi. Số người ứng thi rất nhiều, những người trúng giải được đăng tên lên báo rất lấy làm vẻ-vang lắm.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Tin về Tôn-Văn

Tin Bắc-kinh, 29 janvier — Đêm mới rồi Tôn-Văn yên. Ấn được. Người ta nói trong khi Tôn-dật-Tiên bị đau, hội-đồng quốc-dân đảng có sẽ một hội-đồng quản-trị trông nom mọi việc. Trong hội-đồng ấy có Mlle Yu-yao-lan, Eugène Chen, Li-Shih-Tseng, Wang-chao-Ming, và bốn hội-viên nữa.

Việc chiến-tranh ở Thượng-hải

Tin Thượng-hải 29 janvier 15.600 quân của Lư-vĩnh-Tường đã tới Thượng-hải, Thành phố vẫn yên.

Quân của Lư-vĩnh-Tường đã chiếm được Tộ-châu đêm mới rồi. Ngày hôm nay, quân của Lư lại tiến lên Quinsan.

Tê-nhiệp-Nguyên đi Nhật-bản, việc chiến-tranh có cơ kết-liễu. Một đoàn hỏa xa đi từ Vạn-tích đến Thượng-hải, hôm ngày trở ở đâu cả. Trên hỏa-xa có 50 người Nga, và ba người Mãn-châu.

Sáng hôm nay quân của Tôn-truyền-Phương đóng ở xưởng khí-giới đã rút về. Hiện nay xưởng ấy cũng các độc ở Ngô-tùng đều có quân Phụng-thiên đóng. Khi quân của Tê-nhiệp-Nguyên bị thu khí-giới có mấy người chống cự lại, nhưng họ lại không chịu ngay. Hiện nay đã đuổi họ về quê hương bản-quán.

Lệnh của chánh-phủ Bắc-kinh

Tin Bắc-kinh, 29 janvier. — Sáng hôm nay tòa nội-các định cử Chang Tsung-Jen, vào chức đốc biện ở Hải-cảng Heuchow; Hsch-uan-Hian vào chức đốc-biện ở hải-cảng Châu-giang, và Trương-chi-Giang, vào chức đạo-đài ở Thượng-hải.

ĐỂ CON TRAI HAY CON GÁI

Trước đây có tin rằng một bà nghị nước Anh biết phép định trước muốn sinh con gái hay con trai tùy ý.

Nay lại có tin rằng một ông lang ở nước Tchécoslovaquie nói trích huyết người đàn-bà có mang có thể biết trước đẻ con trai hay con gái được.

Chẳng biết tin ấy có thật hay không. Hay là lại như ông thầy thuốc nào ngày xưa đã nổi danh về việc ấy, mỗi khi có người vào nhà đỡ đẻ đợi đẻ, ông xem thường nói trước đẻ con trai hay con gái. Nhưng mỗi khi ông bảo một người sẽ đẻ con trai, thì trong sổ tay ông lại biên là đẻ con gái, về sau người ấy đẻ con trai thật, thì ai nấy tấm tắc khen người ông là giỏi. Ngỡ khi người ấy đẻ con gái mà ông bảo: Không, tôi biên trong sổ là con gái đây mà, có lẽ bà nghe lầm đấy chăng.

NHÀN ĐÀM

Khỏe nhất thế giới

Kể các hạng người trong các nước thì hạng người nào khỏe nhất thế giới?

Cái vấn-đề mới khó giải-quyết sao? Người các nước và các hạng người thì nước nào hạng nào chả có người khỏe!

Thế mà không khó chút nào cả, có lẽ nhị nước Nam mình là làm người khỏe thôi; chả khỏe sao lại có biết bao nhiêu người soay ngang được giời đất, sộc dọc được sơn hà, mà trong một cái ấu chui vào biết bao ruộng, trận trận, nhà nhà, cửa cửa, mà chỉ nằm khoèo như Không-Minh xem sách cũng vậy nói như chơi, thế thì chả khỏe nhất thế-giới là gì!

Cuồng-sỹ

VĂN UYỂN

Khai-bút

Mừng thấy dương hòa được về xuân.
Trăm hoa đua nở trước thềm sân,
Chén mời hòa hợp vui đôi trẻ.
Tuổi hạc cao dày chúc lão thân.
Thưởng tiết tân-niên chung một tiệc.
Đệ thơ khai hứt đủ năm vần,
Vợ chồng con cháu ngày sum vậm.
Cội đức vun trồng lấy nghĩa nhân.

Thuốc-dược vàng mới nở

Bấy lâu nắng giữ với mưa gìn,
Mừng thấy chồi xuân đã có tin,
Hoa nhuộm màng-non trăm vẻ khéo,
Lá dồn xanh-ngắt một màu in,
Thuốt tha trước gió cười chi bậu.
Thấp thoáng hạo-nhiên mảnh bạn với mình,
Khen khéo thợ ơ mùi đạm-bạc.
Phẩm nầy sắc ấy giá muôn nghìn,

Đạm-Phương nữ-sử

Phụng họa bài khai-bút nguyên vận

Chợt trông phong cảnh tiết tân-xuân,
Pháo nổ bàn đào đỏ chói sân.
Lan bụp sum-vầy vui lũ trẻ.
Bà tòng mạnh khỏe chúc song thân,
Đoàn-viên chuốc rượu đầu ngân chén,
Hòa-hợp ngâm thơ đủ mấy vần.
Năm mới thêm ngày, thêm gắng sức,
Tu trang, tự tín với tu nhân.

Nguyễn-khoa-Văn Quế-khanh

Luyện tập quốc-văn

Công thành danh toại

Thập-niên đăng hỏa, đã bao phen nước mắt hòa nước mực, ngòi bút tấm mỡ hôi, có lẽ nào lại nhìn giã-trăng nhọc công xe cật, cắm cái sôi kinh nấu sử rồi quyển sách mà trong văn-trường ghát trận lại xôi hỏng bỏng không. Kẻ hàn-nho giời không nỡ phụ, thì một mai đoạt giáp tranh khôi, nào bằng vàng mũ bạc, nào võng tía rà xanh, về vang trong bọ ngoài làng, nở nang mày mặt rỡ ràng mẹ cha.

Đó là chí sở-nguyện của học-giả nước ta khi trước; vậy nên có câu: « Công thành danh toại, » nghĩa là sự học đã có kết quả.

Ngày nay phần nhiều thiếu-niên ta cũng còn có cái quan-niệm sai về mấy chữ « công thành danh toại, » hoặc giả muốn vin mấy chữ đó để đối mình. Ta vẫn thường thấy có lắm người đương độ học thì cũng chăm chỉ đôi mài, song đến khi đã trúng được một khoa thi, vỡ được một cái bằng, sấy được một chỗ làm ở tòa nọ sở kia, lương tháng giắm bảy chục đồng, thì sách vở không hề nhìn tới, mà thay hình đổi dạng, đóng một vai trong trường khoái lạc. Trong khi đắc chí, hoặc có ai hỏi sao nỡ bỏ học-nghiệp hư hoang, hoặc có khi tự thiếu-niên đối với lương-tâm có điều hổ-thẹn, thì câu « Công thành danh toại » là chữ khẩu đầu, vịn lẽ rằng mình đã học hành khó nhọc, những mong giồng cây có ngày ăn quả, đến nay quả đã được hái, có lẽ chẳng ngồi mà hưởng dư? Công phu học vấn của ta trong bấy nhiêu lâu, đến nay đã nên người có danh có phận, chẳng lẽ cứ ra giữ cái thái-độ anh học-trò mãi hay sao? Người ta thường nói: Chẳng chơi cũng tục. Ba vạn sáu nghìn ngày là mấy, ai ơi! nên chơi kẻo hoài?

Thiếu-niên vì quan-niệm sai lầm như thế, nên chỉ con đường tiến-hóa ở xã-hội ta (ấm cúp là phải. Vì trông mong ở bọn thiếu-niên theo đòi tân-học có tư-tưởng mới, có học-thuật mới, nghĩa-hiểu đất quốc-dân ra vòng hắc ám ngờ đâu sự mong đợi đó chỉ là sự tưởng tượng hão huyền.

Nay ước gì thiếu-niên hiểu thấu lòng kỳ vọng của quốc-dân mà tỉnh ngộ lại, biết đường thẳng mà đi, biết chỗ sáng mà đến. Thử hỏi ta học để làm gì? Có phải chỉ theo đuổi cái mục-đích kiếm tiền mà thôi ư? Có phải chỉ vụ cái hư danh để cả người xưng hô là ông nọ thầy kia mà thôi ư? Quyết không phải thế. Nếu mục-đích chỉ có thế, thì sao đáng gọi là kẻ sĩ trong thiên-hạ được. Không-phu-tử có nói rằng: « Ta là người chi hạm học, lục chưa biết thì cố sức học cho biết, quên cả ăn, đến lúc biết thì vui đạo lý quên cả lo. Suốt đời ta chỉ thế thôi. » Suốt đời ta chỉ thế thôi! Bạo học của thánh-hiền lớn lao biết dường nào! Học của các thánh-nhân mà ngạn thay cái lòng tự mãn của thiếu-niên nước mình. Học mà đến tự mãn, học mà đến « công thành danh toại » thì thôi, thì mục-đích sự học cũng khí hẹp hòi quá!

Nguyễn-đăng-Nguyên

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thưa ngài, mới rồi có một người lính khố đỏ về nghỉ phép ở làng có đồng mưu với một người làng ăn cắp của người bà con tôi. Người thì nói rằng người lính ấy sẽ phải xử tại tòa án binh, người thì nói là xử tại tòa Nam-án tỉnh. Chúng tôi không biết thế nào, vậy xin ngài chỉ bảo cho biết việc như thế thì tòa án nào xử.

TRẢ LỜI. — Nếu người lính khố đỏ ăn cắp một mình, không đồng phạm với người làng thì chính là do tòa án binh (conseil de guerre) xử, vì theo về *việc hình* thì phàm các binh lính khố đỏ phải do tòa án binh xử cả. Nhưng trong việc này, người ấy lại đồng phạm với người làng không thuộc về người nhà binh, thì người lính ấy sẽ phải do tòa án Trùng trị Tây xử chứ không thuộc về tòa án binh nữa.

* * *

CÂU HỎI. — Tôi có người anh họ ngụ ở làng B. buôn bán, ngày tháng novembre 1923 có tậu được 2 sào đất ở làng ấy, trên miếng đất ấy có đắp hai cái lò gạch. Nguyên miếng đất ấy là của tư của một người ở làng ấy, sau bán lại cho một người ở tỉnh khác, người ấy đắp lò nung gạch, vì bận công việc nên ngày novembre 1923 lại bán lại cả đất cả lò cho anh tôi, có làm văn-tự và giao cả văn-tự cũ cho anh tôi. Các văn-tự cũ ấy có triện lý-trưởng và đăng bạ tử-tế. Khi anh tôi mua được đất ấy có đến nói với lý-trưởng áp triện vào văn-tự để đăng bạ, nhưng lý-trưởng cứ một mực rằng: văn-tự cũ của người ta mua miếng đất ấy đã áp triện và đăng bạ rồi, thì văn-tự mới này lý-trưởng không có phép áp triện nữa. Từ bấy đến nay đã nói với lý-trưởng ba bốn lần mà vẫn không chịu áp triện cho. Kỳ thực thuế năm 1924 anh tôi có đến nói với lý-trưởng để đóng thuế, mà không cho phải-lại, nếu muốn lấy phải-lại thì lý-trưởng không tâu, cho nên thuế thổ năm 1924 không ai thu cả. Và từ ngày mua đất ấy đến nay, anh tôi vẫn ở đấy nung gạch. Vậy nên làm thế nào, xin ngài chỉ bảo cho chúng tôi biết.

TRẢ LỜI. — Nếu đất và lò gạch ấy mua đúng phép thì lý-trưởng phải áp triện vào văn-tự. Là chiếu theo nghị-định ngày 12 août 1921 (điều thứ 19).

Nếu lý-trưởng nhất định không chịu áp triện thì nên đem việc lên trình quan Công-sứ.

Lý-trưởng không có phép không nhận thuế hay là nhận thuế mà không cho phải-lại được. Nếu lý-trưởng không chịu thu thì cũng trình quan Công-sứ.

THƠ SÁCH-HỌA

(Họa mấy bài thơ đăng trong số báo 2363 ra ngày 5 février 1925)

I

Thức đêm

Cái kiếp hồng-nhan cái kiếp sầu,
Ngập ngừng muốn nói chẳng nên câu,
Lim-dim tựa gối nhưng như mộng,
Mộng gặp người quen đã mấy thâu?

II

Đề ảnh

« Cũng bạn chơi thuyền »

Một thuyền một hội một đôi ta,
Bể kể ở toạn nhờ bảo phiệt qua,
Khốn nỗi muốn chèo chèo chẳng [chuyển,
Lưới tình bao thuở vượt cho ra!

Mlle Minh-ngọc

Tân xuân thi hứt

Chót xuống trần-gian nghĩ cũng dẫy,
Phong-trần dãy dẫn bấy lâu nay,
Bước đường danh-lợi chồn chân, mỏi,
Miếng bả phồn-hoa dứt lưỡi, cay!
Cuộc thế xoay vần người thái bĩ,
Thói đời nhàm hiểm kẻ gian ngay,
Thấy xuân ta cũng vui ngòi bút,
Mà lọa thơ xuân mấy vận đầy!

Tuệ-châu

Cải chính. Trong bài thơ tân xuân thi-hứt đăng ở số báo 2366, ông An: « Trò đời công sướng khổ tăng ngay » Vì xếp ngược mất một chữ, vậy xin cải chính là: Trò đời công khổ sướng thăng ngay » cho đúng.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 15 độ
15 giờ 16 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	30
— nhì, —	10	40
— ba, —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	70
Bắp nếp —	7	40

Giá bạc. Kể từ ngày 9 Février 1925, giá bạc ở nhà Nhà-nước định là 1 $ f. 85

Quan Khâm-sứ Ai-lao đi kinh lược. — Quan Khâm-sứ Ai-lao có trình quan Toàn-quyền rằng trong khi đi kinh-lược vừa rồi ngài có đi thăm nhiều làng từ vùng Muong-sing cho đến địa-giới Trung-hoa. Ngài xem ra cả miền ấy nhờ về mùa màng tốt, nhờ được sự tuần phòng bọn lưu dân miền giáp giới chỉ làm nghề buôn thuốc phiện lậu, ăn cướp trâu bò và bóc lột hành khách, sau nữa là nhờ được cái chính-sách bảo-hộ ân-từ của nhà-nước mà vẫn được bình-yên sung-túc. Việc giao-dịch ở đó được yên ổn lắm và cái số hình tội cũng ít lắm.

Quan Khâm-sứ Lào có tiếp gia-quyến ông nguyên Tiêu-Fa ở Muong-sing đã khởi loạn năm 1914 và chết tại bên Tàu ngày đầu năm 1924. Còn người anh và cha mẹ cũng có thể-lực ít nhiều thì nay đã được phép về Lào ở. Những người ấy đã công-nhiên tỏ lòng trung-thành với chánh-phủ bảo-hộ và đã hứa xin hết lòng giúp chánh-phủ.

Quan Khâm-sứ lại tiếp Phyaluon-grai là thổ-mục mấy làng Yao, năm 1923 đã tự xưng độc-lập, nhưng nhờ có quan Đại-lý Muong-sing hiểu dụ thì đã biết lỗi, cho nên đã xin phục tòng chánh-phủ Pháp và đã có tỏ cùng quan Khâm-sứ tấm lòng thành thực luyến-ái nước Pháp.

Tiếp được tin ấy quan Toàn-quyền rất lấy làm ngợi khen quan Khâm-sứ Ai-lao về những điều kết-quả hay trong mấy ngày đi kinh-lược ấy.

Bằng P. C. N. ở đây cũng có giá-trị như ở bên Pháp. — Điều thứ 10 trong chỉ-dụ ngày 7 janvier 1919 nay sửa đổi lại như sau này :

« Các học-sinh có bằng Vật-lý hóa học và vạn vật học (certificat de capacité pour les sciences physiques, chimiques et naturelles) ở thuộc-địa, nếu có đơn xin và có quan Học-trưởng (Recteur d'Académie) ở Paris cho phép, thì có thể được đỗi lấy cái bằng Certificat d'études physiques, chimiques et naturelles ở bên ấy nhưng phải nộp tại kho bạc cho Khoa học đại-học đường Paris khoản tiền mà các thí sinh bên Pháp vẫn phải nộp.

TOU-FOU???

VUA

« GIẢI BUỒN »

CỦA HIỆU

INDOCHINE-FILM

« Làm phim ảnh » Hanoi

SẮP RA ĐỜI!!!

Một cái nghị mới về việc mở hàng thuốc Tây của người bản xứ. — *Đông-dương quan-báo* ngày 4 février 1925 có đăng toàn văn tờ nghị-định quan Toàn-quyền ấn-định việc các dược-sư bản-xứ (pharmaciens indigènes) có bằng tốt-nghiệp trường Thuốc được mở cửa hàng bán thuốc, nay bản quán trích lược mấy đoạn cốt-yếu sau này :

Các viên dược-sư bản-xứ (pharmaciens indigènes) có bằng tốt-nghiệp trường Thuốc, đứng 25 tuổi và đã thôi làm việc Nhà nước hoặc vì lẽ gì mà lúc tốt-nghiệp không được làm việc nhà nước thì được phép mở cửa hàng bán thuốc riêng ở trong địa hạt Đông-dương và Quảng-châu-loan.

Giấy phép sẽ do quan thẩ-hiến trong xứ chiếu tờ tư của quan Y-chính cấp cho, nhưng người đứng xin phải tập sự được một năm ở trong một hàng thuốc nào tại thuộc-địa thì mới được. Những viên dược-sư thi-sai đã tòng sự nhà nước được 6 năm thì cái thời-hạn tập sự nói trên ấy được rút xuống 6 tháng. Nếu không có hàng bảo-chế nào thuận cho đến tập sự thì người đứng xin có thể được miễn lệ tập sự ấy.

Những viên được sự nào bị bãi chức hay cách chức vì phạm lỗi trong nghề mình hay là vì cần thẻ hoặc nữa là đang khi tập sự mà phạm lỗi thì giấy phép ấy không cấp cho.

Chỉ những hạt nào cách thành-phố có hàng thuốc của một nhà dược-học có bằng tốt-nghiệp đại học-đường (pharmacien universitaire) xa được hơn 15 kilomètres thì những dược sư bản xứ tốt nghiệp trường thuốc mới được mở hiệu thuốc.

Hàng thuốc mở tại hạt nào thì người đứng xin phải ở trong hạt ấy và chính mình phải trông coi lấy. Nếu dọn nhà nội ở trong hạt thì phải khai trình và dọn sang hạt khác thì phải xin phép quan thẩ-hiến bản xứ.

CẦN NGƯỜI LÀM ẢNH

Sở chiếu-bóng ở phủ Toàn-quyền cần người thợ ảnh đứng-đắn, chữ nghĩa khá-khá và đủ tư-cách làm một người thí dịch (surveillant).

Hỏi tại: phố Grand Bouddha, số 150.

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay tòa án Đại-hình đã bắt đầu mở về vụ thứ nhất năm nay và đã xử việc sau này :

Đêm hôm 13 rạng ngày 14 tháng 4 năm 1924 một bọn cướp tới non một cảm giáo mác bắc trang trèo qua mái nhà vào nhà một người Khách tên là Ly Dương ở làng Tiên-đông (Hải-dương) ăn cướp. Bấy giờ người Khách cùng mẹ thấy động thức dậy thì bị mấy tên cướp sấm lại đánh bị thương, còn những đứa khác phá hòm lấy tiền, mà ở ngoài đường có mấy đứa đóng chiến. Tuần-đinh dân làng ấy nghe thấy tiếng hô-hoán đến cứu, chống cự với bọn đứng chiến, đánh phải mấy đứa bị thương. Khi có một đứa đứng chiến bị thương ở đầu đâm địa những mau chạy vào nhà người Khách lên hiệp thì tất cả bọn tẩu thoát. Hiện chúng cướp được 550 đồng và những đồ đạc vật dụng giá 300 đồng.

Nhà khổ-chủ không nhận được mặt đứa cướp nào cả. Duy tuần-đinh và lý-trưởng đến cứu nhận định mặt 16 tên Phạm phá-Biền (làng Ngọc-chi), Đỗ-văn Liên (tức Tảo (làng Tiên-dục Ng-văn-Toàn, Trương-văn-Nguyên, (làng Lục-đạp) Bùi-văn-Nghiệp (làng Cục-tu) và Ng-duy-Bích (làng Đa-tọc) đều thuộc tỉnh Hải-dương.

Hỏi thì tên Nghiệp, tên Bích nhận có vào bọn ăn cướp. Còn những đứa kia đều không nhận là Liên, tên Liên, tên Thảo và tên Toàn bị tên Bích khai có đi ăn cướp mà tên Liên lúc bắt được hiện thấy vết thương ở chân.

Trong những tên can-phạm chỉ có tên Nguyên đã phải phạt 1 năm tù về tội ăn cướp, còn thì chưa can án bao giờ.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIỆN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày nếu bổn viện, nên 2 viên; chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$80

注 新 劑 員

Thi thông-ngôn tòa sứ. — Kỳ thi thư-ký tập sự ngạch tòa sứ niên-bổng ban đầu 35$ đồng theo như nghị-định ngày 17 juillet và 31 décembre 1924 mở riêng cho những người không có văn-bằng thì đến ngày tiếp ba 10 mars 1925 hồi 8 giờ sáng sẽ bắt đầu mở tại Hanoi.

Không có văn-bằng gì cũng được dự thi. Nhưng ít ra cũng phải 22 tuổi và phải theo đủ các thể lệ của các ngạch thư-ký các sở xưa nay. Phải độ đơn phủ Thống-sứ (tòa tư) trước ngày 1er mars 1923 một cái đơn làm bằng giấy 5 xu chỉ và đính theo các giấy sau này :

1° Giấy khai-sinh ;

2° Tư-pháp lí-lịch (casier judiciaire) hay là giấy nạp-kiểm cũng được;

3 Giấy thầy thuốc nhận thực là khỏe mạnh, làm theo như thể lệ đã định trong nghị-định ngày 11 décembre 1924 (giấy ấy phải dán một cái ảnh của mình và trên ảnh ấy có chữ ông thầy thuốc đã viện-hiện và ký tên.

4° Một tờ của người thí-sinh khai nghề-nghiệp của mình đang làm hay không. (Những người đang làm việc các sở Nhà-nước hay là các học-sinh mà muốn đi thi thì phải có giấy cản quan đầu sở hoặc đầu trường mình cho phép mới được).

Chương-trình thi cũng y như chương trình đã kể ở trong nghị-định ngày 13 juin đăng ở Bulletin administratif du Tonkin số 12 năm 1922 trang 1214.

Bán một cái trại ở gần Hanoi, rộng hơn 4.500 thước có nhà tây lịch sự, các nhà ngang, có ao và cây cối.

Ai muốn mua xin hỏi tại bản-quán.

HIỆU BÁO-CHÍ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MẪN MỜI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tòa án Trừng-trị. Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Hành hung ăn cắp và chứa đồ ăn cắp. Vụ việc Nguyễn-văn Bưởi là cai hương-hội và Nguyễn-văn-Thuyết lý-trưởng, bị thua về thù xướng đánh người chủ đồn điền tên là Duy ở Vĩnh-yên trong khi đem phu ra thảo mương nước và chứa đồng hồ, đây đồng hồ bằng vàng và hai quyền sổ của lũ Ng-văn-Bảo đánh người chủ đồn điền ấy cũng người nhà và cướp lấy những đồ đạc ấy hiện đã đăng rồi ở sở bảo trước thì nay tòa phạt Ngvă-Bưởi 50 quan, Nguyễn-văn-Ấm và Ng-văn-Yên mỗi tên 16 quan án treo về tội hành hung mà thôi, và bắt phải lỗi đối bồi 100 đồng cho bên nguyên đơn, nhưng tha cho tội ăn cắp và chứa đồ ăn cắp vì xét ra ông đã chứng cớ. Còn Ng-v-Thuyết, Ngv-Bảo, Ng-v-Đỏ, Ng-v-v Khem, Ngthị-Long, Ng-thị-Hương, Hoàng-thị-Liệu và Ng-thị-Tý cùng can về việc ấy thì được tha vì xét không đủ chứng cớ làm án.

Ăn cắp tơ. — Về việc lũ tên Đặng-đình Thiên ở tỉnh Sơn-tây nhân thấy lối trời giá vở làm phu gánh thuê tơ tơ của hai người làm công cho hiệu Vũ-văn-An ở Hanoi đem lên làng Văn sơ để bán là việc đã đăng rồi ở số báo trước thì nay tòa tuyên án phạt Đặng-đình-Thiên, Ng-v Giang đều là thợ dệt, Lê-v-Ngôn, Ng-v-Hân đều làm tạm, mỗi tên 6 tháng tù và bắt phải liên đới bồi 420 đồng cho hiệu Vũ-văn-An. Còn đứa bé con tên là Ng-v Khang cũng can về việc ấy thì được tha.

Có phải là lễ dát hay không? — Tạ-văn-Tuân là chánh hương-hội ở Vĩnh-yên thấy có người làm đơn giấu người bố phải bệnh phong, thì có làm giấy gửi ông thầy thuốc tỉnh ấy nói rằng có kẻ giấc man như thế, vậy xin xét cho và có đưa một cái phong bì trong bỏ năm đồng bạc nữa. Ông thầy thuốc cho là dát lễ, nên tư cả sang bên tòa án xét. Nhưng tòa xét Tạ-v-Tung định đưa 5 đồng đề đề nhờ xem bệnh cho người bố rồi cho một cái giấy chứng chỉ để làm bằng, chứ không phải là đút lễ, cho nên tha cho trắng án.

Vô ý để xe đè chết người. — Trương-văn-Ân vẫn máy xe điêu cho sở xe điện ở Hanoi bị thừa bằng có người cu-ly dương nối giây điện xe ở đường Hanoi Hà-đông cứ cho xe chạy xẻ cho người cu-ly ấy bị đè chết. Nhưng tòa xét việc ấy là tại tối giời không trông thấy người cu-ly ấy chữa giây, nên không biết mà hãm lại. Tòa xét xong tuyên án tha cho Trương-văn-Ân.

Một điều không ngờ lắm. — Nhân hôm nọ nhà Học-chính Đông-pháp (Direction de l'Instruction publique) có bà cáo đến ngày 2 mars sẽ mở kỳ thi thư-ký vào ngạch ấy và chỉ riêng những người không có văn-bằng và hiện đang làm phụ biện (agent temporaire) trong các toà thuộc về nhà *Học-chính Đông-pháp* mới được dự thi, mà các ông giáo-tập có nhiều ông viết giấy tới bản quán rằng mình cũng là phụ-biện thì có được dự thi không. Bản-quán đã xem lại tờ bá-cáo của nhà Học-chính nói trên ấy thì chỉ những người hiện đương làm phụ-biện các phòng giấy thuộc về nhà *Học-chính Đông-pháp*, (Direction de l'Instruction Publique) mới được dự thi mà thôi, chứ các ông giáo-tập phụ-biện (instituteurs auxiliaires temporaires) thuộc về nhà *Học-chính Bắc-kỳ* ân lương của sở dự toán Bắc-kỳ thì không can-thiệp gì đến ngạch Học-chính Đông-pháp là ngạch do sở dự-toán chung của Đông-pháp chịu các khoản chi phí.

BONS INDOCHINOIS

Muốn mua nhiều phiếu quốc-trái Đông-pháp, xin giá 47$ một phiếu.
Hỏi tại M. Nhan
5105 *49, phố Lò-đúc, Hanoi.*

AUTOS D'OCCASION

Studbaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $
Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $
Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ thân mẫu ông T. B. Cay là chủ nhà in Minh-sang vừa tạ thế đêm 8 février vừa rồi. Năm nay cụ hưởng thọ 78 tuổi. Đến sáng ngày mai 10 février hồi 7 giờ rưỡi sẽ đưa đám ở số nhà 23 đường bờ hồ Hoàn-kiếm.

Bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với ông T. B. Cay và gia quyến.

CÁO-PHỐ

Chúng tôi lấy làm đau đớn mà kính cáo để các cụ, các ông, các bà và các thân bằng cố hữu biết cho rằng, thân mẫu, nhạc mẫu, tổ mẫu, chúng tôi là :

Mme Vve VŨ-THỊ-MINH
hưởng thọ 78 tuổi,

đã tạ thế tại tệ xá, số 23, phố Francis Garnier, (Phố Bờ hồ Hoàn-kiếm) Hanoi, ngày 8 Février 1925.

Chúng tôi định đến ngày 10 Février 1925, hồi 7 giờ sáng tại làm lễ cất đám.

Nay kính cáo.

Cô si-tử : M. T. B. Cay và vợ con.
Đồng gia-quyến đồng kính cáo.

Lời đăng báo này thay giấy cáo phó.

Hội Khai-trí-tiến đức. — Hội-đồng nhà công-quản hội Khai-trí có gửi cho các hội-viên tờ đặt sau này :

Hội-đồng coi nhà công quản kính-đạt để các ngài hội-viên biết rằng : Nhân nay sang đầu xuân, và lại nhân dịp có ngày đại-lễ của hội chấm thưởng các nhà danh-họa thi kiểu nhà ta lối tân-thời bày ở Hội-quán vào ngày chủ nhật rằm tháng 2 tây này, cho nên hội-đồng chúng tôi định đặt tiệc tháng vào tối thứ bảy tức là 14 Février cho được trịnh-trọng và vui vẻ. Kỳ tiệc này có mời các quí-quan dự tiệc.

Vậy Hội-đồng chúng tôi xin mời các ngài cổ bớt chút thì-giờ lại dự tiệc tối hôm ấy hồi 19 giờ, để được đông đủ các ngài hội-viên, cùng nhau họp mặt buổi đầu năm, người Pháp với người Nam đã trong tứ-dân đề-huề cùng nhau thưởng ngày xuân và thêm tình thân-ái.

Nhân ngày đầu xổ các kiểu nhà của hội tổ-chức lên, trần thiết trang-hoàng như ngày đại hội vậy, cho nên chúng tôi có ý đặt tiệc trước một ngày để tiệc xong các ngài nhân lâm cuộc đầu xổ lấy trước khi cho công chúng xem, và thưởng lạc nhiều cuộc chơi vui nữa, hễ mà số tiền mỗi vị cũng chỉ có 2 đồng như mọi khi vậy, vì Hội trù-giữ có lấy được đồ ồn, kỳ tiệc trước hẳn các ngài đã mục kích mọi điều vui vẻ của tiệc hôm trước nhỉ.

Ngài nào muốn đến dự tiệc cùng là đem gia-quyến và mời khách đến dự tiệc bị xin biên tên và số người vào sổ thông-dịch mang đến nhà, hay là lại tại hội-quán, cho chúng tôi biết trước 24 giờ để biết số người mà đặt tiệc.

Còn ngài nào ở các tỉnh ngoài muốn về dự tiệc thì xin gửi giấy thép về cho chúng trước 24 giờ thì chúng tôi mới sắp đặt kịp.

Hội đồng nhà Công-quản kính-đạt

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tây-môn-khánh nói :

— Cái bệnh ấy rất dễ chữa. Bây giờ bà bảo thế nào, tôi xin nghe vậy, chứ sao,!

Vương-bà nói :

— Nếu ngài chịu lắm tiền thì tôi có một kế khiến ngài được nói chuyện với người đàn-bà ấy, chẳng biết ngài có thèo lòi tôi hay không ?

Tây-môn-khánh nói :

— Còn gì mà tôi không theo, nhưng chẳng hay diệu-kế của bà thế nào ?

Vương-bà cười mà đáp rằng :

— Hôm nay tôi rồi, ngài hãy trở về. Độ nữa năm hoặc ba tháng nữa, bấy giờ sẽ lại đây thương-nghị.

Tây-môn-khánh hỉnh qui xuống mà thưa rằng :

— Bà chớ nói dối, xin hãy trở-thành cho tôi việc này.

Vương bà cười rồi nói :

— Ngài cớ nóng-nảy. Mưu-kế của tôi thật là thượng-sách, dẫu không vào được miếu *Vũ-thành-vương* (1) nhưng cũng chẳng kém chi *Tôn-vũ tử* (1) dạy bọn nữ binh mười điều sắt phải tuân theo chín. Nay tôi nói thật để ngài biết : Người đàn-bà ấy là con nuôi một nhà phú-bộ ở huyện *Thành-hà*, đường kim mũi chỉ của nàng rất khéo. Bây giờ ngài mua một tấm the trắng, một tấm trúc xanh một tấm lụa trắng và mười lạng bông thật tốt đem đến cho tôi, tôi sẽ sang chơi nông nước cùng nàng, rồi bảo nàng rằng : « Tôi có ông trí-chồ (2) cho tôi một bộ áo tổng-cung (3), vậy nàng mở lịch chọn giúp tôi xem ngày nào có thể may được bộ áo ấy, để tôi đi mới tiện may đến cắt. » Nàng nghe tôi nói mà không hiểu gì thì việc hãy hỏng mất, nếu nàng nhận xin cắt giúp, không cần phải gọi thợ, thế là mười phần đã được một phần rồi. Bấy giờ tôi sẽ mời nàng sang nhà tôi cắt áo, chỉ sợ nàng nói : « Đem sang đây cắt, chớ tôi không tiện sang » thì việc này hỏng. nếu nàng vui-vẻ nhận lời sang cắt áo cho tôi, thế là mười phần đã được tám phần rồi.

Khi nàng sang nhà tôi, tôi sẽ dọn rượu mời nàng. Ngày thứ nhất, ngài chớ đến chi. Qua ngày thứ hai, chỉ sợ nàng bảo ở đây không tiện, phải đem về nhà may thì việc này cũng hỏng, nếu nàng lại chịu sang may áo ở nhà tôi thì mười phần đã được tám phần rồi. Trong một ngày hôm ấy, ngài chớ có đến chi vội. Qua ngày thứ ba, vào hỏi buổi trưa, ngài sẽ ăn mặc chỉnh tề, đến cửa ra hiệu đăng-hằng gọi tôi mà bảo rằng : « Sao lâu nay không thấy *Vương-bà* lại chơi ! » Bấy giờ tôi mời ngài vào ngồi trong phòng. Khi ngài bước vào, nàng vội vàng đứng dậy đi về thì tôi không có thể kéo nàng lại được, việc này cũng hỏng mất, nếu nàng cứ ngồi yên ở đấy, thế là mười phần đã được đến bốn phần rồi. Nhân ngài ngồi chơi, tôi sẽ nói với người đàn-bà ấy rằng : « Đây là một vị thi-chủ nàng sang nhà tôi cắt áo, chỉ sợ nàng nói : « Đem sang đây cắt, chớ tôi không tiện sang » thì việc này hỏng. nếu nàng vui-vẻ nhận lời sang cắt áo cho tôi, thế là mười phần đã được tám phần rồi. Bấy giờ tôi sẽ mời nàng ngồi chơi, rồi sẽ nói với người đàn-bà ấy rằng : « Đây là một vị thi-chủ nàng sang nhà tôi cắt áo, chỉ sợ nàng nói : « Đem sang đây cắt, chớ tôi không tiện sang » thì việc này hỏng. nếu nàng vui-vẻ nhận lời sang cắt áo cho tôi, thế là mười phần đã được tám phần rồi. Bấy giờ tôi nói : « Mấy sao tôi nhờ được nương-tử đây gia công may giúp tôi. Thế này thật là có hai vị thi-chủ : một vị xuất-tài và một vị xuất lực. Quả nhiên không hẹn mà gặp, hôm nay ngài hãy thay quyền-chủ-nhân mà tiếp đãi nương-tử giúp tôi, » Ngài nghe tôi nói, liền mở tiền bảo tôi đi mua đồ rượu. Khi ấy nàng tử chối dây dưa chạy về thì việc này cũng hỏng, nếu nàng không đứng dậy, thế là mười phần đã được sáu phần rồi. Tôi cầm tiền ra đi, lại dặn nàng rằng « Dám phiền nương-tử ngồi đây hầu chuyện đại quan-nhân một chút. » Nàng mà bỏ chạy thì tôi nào lại đam ngăn trở, việc này cũng hỏng mà thôi,nhưng nếu nàng ngồi yên, thế là mười phần đã được đến bảy phần rồi.Tôi mua các món tự-phẩm đem về bày ở trên bàn, rồi bảo nàng rằng : « Cứng mấy khi ngài đã bỏ tiền ra mua rượu, nương-tử ấy thu-xếp đồ khâu, mà ngồi lại nỡ nàng mấy chén cho vui. ». Nàng nghe tôi nói, không chịu ngồi cùng bàn, đứng dậy bỏ về thì việc này cũng hỏng, nếu nàng giả-cách ngoài miệng từ chối, nhưng vẫn ngồi yên, thế là mười phần đã được đến tám phần rồi Đợi khi nàng nồng mấy chén rượu, cần chuyện đã gần sát-sạt, bấy giờ tôi kêu thêm rượu, ngài lại bỏ tiền sai tôi đi mua. Tôi đi mua rượu, liền cho cửa lại, để hai người ở trong ấy. Nàng thấy vậy mà vùng đứng dậy ra về thì việc này cũng hỏng, nếu nàng cứ đề cho tôi cài cửa, thế là mười phần đã được đến chín phần rồi, chỉ còn thiếu có một phần nữa thì xong, nhưng một phần này lại càng khó-khăn lắm: Ngài ở trong phòng. nên dùng mấy câu ngọt ngào mà dỗ-dành nàng. chớ có nóng nảy, động phòng là xong việc vội. Trước hết ngài hãy lấy cái tay áo gạt ở trên bàn, giả cách đánh rơi đôi đũa, rồi từ từ thò tay xuống đất nhặt đôi đũa, sẽ vạ vào đùi nàng. Nàng mà làm rầm-rĩ lên thì đã có tôi phá cửa. nhưng việc này tuổi đánh động mất, chẳng còn chút hy-vọng gì, nếu nàng cứ nín lặng không nói, thế là mười phần đã được cả mười rồi. Cái thì-giờ qui-báu ấy còn phải nói chi. Ngài nghĩ mưu-kế của tôi thế nào ?

Tây-môn-khánh nghe xong, cả cười mà rằng :

— Bà dẫu chưa vào bậc *Lăng-yên-các* (1), nhưng mưu-kế cũng thần-diệu lắm thay !

Vương-bà nói :

— Ngài đã hứa lời cho tôi mười lạng bạc, xin ngài chớ quên.

Tây-môn-khánh nói :

— Được nếu một miếng vỏ quít ngon, cũng không khi nào dám quên xứ *Bồng đình-hồ* ( ), nhưng kế này độ bao giờ thì có thể thi-hành được.

Vương-bà nói :

— Cứ lời hôm nay, tôi sẽ trả đủ. Bây giờ nhân lúc *Vũ đại lang* chưa về, để tôi sang tì-tê nói nhỏ với nàng, ngài hãy sai người đi mua các thứ the lụa và bông đem đến đây cho tôi.

Tây-môn-khánh nói :

— Mụ đã có lòng giúp tôi thì khi nào tôi dám thất tín.

Tây-môn-khánh cho từ *Vương-bà*, rồi đi ra chợ,vào cửa hiệu bán thứ lụa mua mấy tấm hàng cùng mười lạng bông thật tốt,sai người đem đến trả-điếm trao cho *Vương bà*, lại dưa thêm năm lạng bạc vụn nữa. *Vương-bà* nhận được đủ các thứ rồi, mới mở cửa sau đi sang nhà *Vũ đại-lang*. Người đàn-bà mới lên ngồi chơi ở trên nhà gác.

Vương-bà nói :

— Sao mấy hôm nay nương-tử không sang chơi xơi nước.

Người đàn-bà nói :

— Mấy hôm nay trong mình tôi không được khỏe, tôi định ra kinh-thành thăm cha mẹ, chẳng muốn đi đến đâu.

(Còn nữa)

---

(1) *Vũ thành vương* tức là ông *Khương tử-nha* có hiệu mưu lược, làm tướng đời nhà *Chu*.

(1) *Tôn-tử-tử* tức là *Tôn-tẫn* cũng là một tay tướng giỏi.

(2) *Thi chu* nghĩa là một người hay bố thí làm phúc.

(3) *Áo tổng-chung* nghĩa là áo dùng trong khi người chết.

(1) *Lăng-yên-các* là một nơi để kỷ niệm các bậc công thần của đời *Hán*.

(1) *Bồng-đình-hồ* có nhiều quít ngon.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOANG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khiến thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, bổn Một-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng cấm MONTÉS qui-hàng, cứ chỉ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gởi cho qui được-phòng chế-hàng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

欽此	勳章
准給	三等
獎賞	正月
以示	初七
優異	日內
欽此	閣奉

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều it.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến thức chẳng ai tin được. Vì vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Agents d'Annonces en Europe

POUR LE

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$50 một hộp

Ngạch quan lại. — M. Ng-Sán, tri-phủ hạng nhất, thương-tá Hưng-yên được nghỉ sáu tháng.

M. Đàm-duy-Huyến tri-huyện Hải-an (Kiến-an), được nghỉ 4 tháng.

M. Ng-hòa-Cát, tri-châu hạng ba, châu Phúc-hòa (Cao-bằng), được nghỉ ba tháng không lương.

Tưởng lục. M. Lê-v-Vội, quyền bang-tá Bi-nhi (Lạng-sơn) vì đã có công-lao và có lòng trung-thành trong khi làm việc, nên được cấp một đạo tưởng-lục.

Ngạch tòa sứ. — M. Lê-xuân-Lễ, tham-tá hạng năm ở Moncay nay đổi đi Hưng-yên.

M. Vũ-ngọc-Nhuận, thư-ký thường hạng hạng ba hết hạn nghỉ, nay đổi đi Moncay.

Một cái ra mạng. — Tối thứ bảy ở Bạch-mai, cuối đường xe điện có một người đàn-bà độ ngót 20 tuổi, có mang, chết ở đường. Hỏi ra thì bọn tuần-phiên bảo là ăn trộm mấy bào của một người qua đường, rồi đánh đề-kẻo, chẳng đè đánh phải chỗ phạm. Nghe đâu người đàn-bà kia khi chết rồi mà bọn tuần-p lên vẫn tưởng là chết giả lại đánh một hồi nữa, sau thấy chết thì bỏ chạy. Mãi đến tối mới vắng chưa thấy khám-nghiệm, tử-thi cứ để ở ngoài đường cả đêm.

Người minh-cũng kỳ, thấy đám ăn mạng mà người trông thấy đến chơi là không biết, chỉ sợ kẻ tiểu-nhân báo thù.

Lời cảm-ơn. — Tôi xin cùng gia-quyến tôi có lời minh-tạ các quan, các cụ, các ông, các bà đã có lòng thương cho đồ phúng, viết thư thăm và đi đưa đám phu-quân tôi ngày 5 février tức là ngày 13 tháng giêng ta vừa rồi. Cái tình-thần lấy khiến cho tôi và gia-quyến tôi minh-khắc không quên. Trong khi tang-gia bối rối có điều gì sơ suất, dám xin lượng thứ.

Mme Vve Nguyễn-quang-Bật thinh-tạ

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ đẳng Pháp-Việt ở làng Cổ-bi, huyện Gia-lâm, tỉnh Bắc-ninh.

Ngạch khố-xanh. — M. Hoàng-văn-Luyện, đội nạng nhất ở Hà-giang nay được thăng quản khố-xanh.

Xe đạp của ai? — Hôi tăm giờ rưỡi tối hôm qua có chiếc xe-đạp của ai bỏ ở trước cửa hiệu Quảng-thái số nhà 131 phố ông Bec, anh nhà đã mang đến nộp tại sở Cảm.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đá bóng thi. — Cuộc đá bóng thi ai hội *La jeunesse Tonkinoise à Haiphong* và hội *1er Tonkinoise à Hanoi* ngày chủ nhật vừa rồi tuy gặp cảnh mưa xuân ướt át, nhưng bà con đến thưởng thức cũng khá đông. Kết quả hội *La jeunesse Tonkinoise* được hội *1er Tonkinoise* hai văn, thế là giải quán quân năm 1924-1925 về hội *La jeunesse Tonkinoise* ở Haiphong được vinh dự kể từ đây.

Điên. — Ngày hôm qua có một người đàn-bà hình như có bệnh điên, đi đường múa hát rồi lại vào trại lính Tây làm rầm rĩ, sau phải có lính cảnh-sát lại điệu vào nhà thương.

HẢI DƯƠNG

Cất đám quan huyện Chí-linh. — Ngày 5 février 1925, hồi 9 giờ sáng đã cất đám quan huyện Chí-linh Nguyễn-quang-Bật tại nhà thương Hải-dương. Khi cất đám có quan chánh công-sứ và các qui quan, các quan tỉnh, các quan p.ủ, huyện cùng các quan chức tòa sứ và tòa án, các ông nghị hội-viên.

Quan chánh Công-sứ có đọc bài diễn-văn bằng chữ Pháp, kể đức chính và lý lịch quan huyện Nguyễn. Quan Tổng-đốc cũng đọc một bài bằng tiếng ta, hai bài lời lẽ rất là cảm động ai nghe cũng phải ngao ngán trong lòng. Rồi rước linh-cữu, có cờ trống, bát-âm, và phường nhạc tây thổi khúc rất bi-ai. Xong, đặt lên ô-tô đưa về nhà quê, an táng tại làng Nghĩa-hương, phủ Quốc-oai tỉnh Sơn-tây. Đám có quan Thương-tá, quan Lãnh-binh và quan huyện Đông-triều thay mặt các quan tỉnh và các quan phủ, huyện, đưa về nhà quê. Đến nơi hồi 1 giờ rưỡi tới Nghĩa-hương đã có kỳ lý sở tại đón rước, khi hạ huyệt có quan Thương-tá thay mặt các quan tỉnh Hải-dương đọc một bài diễn-văn.

N. T. lai cảo

HÀ-ĐÔNG

Đốt lửa đốt nhà người. — Hôi khuya đêm qua tại làng Thanh-quang có nhà một người bần hàng ở gần đường cái quan, bỗng tự dưng nghe thấy tiếng nhao-nhao ở nhà ngoài, chạy ra xem thì thấy ở trên mái nhà bốc lửa và có mùi p.áo. Với vàng hô hoán và dập lắt, nhưng lửa cháy mau quá không chữa được. May lúc bấy giờ có đám hát chèo ở trong làng vừa tan, nghe tiếng ai nấy vội vàng đến chữa, nhưng cũng không dập được ngọn lửa nữa đành phải kéo cho đổ xuống để giữ lấy các nhà bên, nên chỉ thiệt hại có cái nhà ấy thôi, chung quanh không về gì cả. Nếu không dột đổ được ngay thì gió to lửa mạnh không khéo cả làng mất cả xóm.

Cứ như lời sự chủ nói thì ra có kẻ nào thù dật lửa vào mái nhà mà lại dặt cái pháo, để khi lửa cháy pháo nổ cho mà biết. Nếu quả như vậy thì kẻ ấy thực là đại ác.

PHÚ-THỌ

Lại cọp. — Mới hôm mồng 8 tết, cọp cắn hai con ngựa của trường Cao-đẳng Nông-lâm ở Nạo-phố, mà hôm 6 février tới sáu giờ rưỡi, lúc tan học, lại thấy một con cọp dài độ hai thước tây vơ-vẩn ở sau trường.

Hôm trước có người cũng trông thấy một con bé hơn ở rừng Trung-giáp cách trường gần 2 ki-lô-mét. Cũng hôm ấy, cọp ra giữa ban ngày bắt hai con bò của làng Phú-lộc cũng gần Nạo-phố.

Không biết đạo này động rừng hay sao mà cọp về nhiều thế.

HƯNG-YÊN

Ai tia. — Có tin buồn rằng cụ Kỳ-Nguyên tức là cụ cả Quỹ thân phụ ông Hàn-Phùng vừa tạ thế tại quí-xá ở phố Hậu-trường. Xin có lời chia buồn cùng qui quyến.

Lại được tin rằng cụ thân sinh ra ông Trần-văn-Tốn ký-lục và ông Hanh thư-ký tại phủ Toàn-quyền vừa tạ thế tại quí-xá ở làng Bát-tràng. Năm nay cụ hưởng thọ 80 tuổi. Xin có lời chia buồn cùng qui quyến.

Thắt cổ tự tử vì không lấy được vợ. Phó Tân-thị có một bác hàng kẹo kia chỉ vì muốn lấy vợ trước ngày 30 tết, nhưng gia tình bần bách ga ú tết đến nơi còn phải lo đến trăm nghìn món, bà mẹ không thể ưng chuẩn lời thỉnh cầu của bác ta được, nhưng có hứa sang giêng ngày rộng tháng dài sẽ thu xếp lo liệu cho bác được đẹp duyên cùng người mà bác vẫn Rằng đêm mong ngày nhớ. Bác tuy không được đẹp lòng nhưng năm cũng đã cùng tháng cùng đã vận cắn bấm bụng vâng lời mẹ chờ chờ đến qua giêng. Mồng một mồng hai mồng ba bác vẫn vui vẻ như mọi khi, sang ngày mồng bốn không biết bác nghĩ làm sao hoặc lửa tình nổ làm cho bác mất cả trí khôn chăng, thân một buổi bà mẹ đi vắng bác mượn ngay dây oan nghiệt để giã nợ trần, đến lúc bà mẹ về thì hồn bác đã lìa xác rồi. Thế là xong đời.

Nạn ô-tô. — Ngày 2 février một cái ô-tô của ông chủ rượu bán tỉnh trên có 3 người ngồi, khi rẽ vào con đường về phủ Khoái-c-lu, đến kilomètre 38, người vặn lái tránh một con bê đưa n.ay xe xuống ruộng khiến cho cái xe úp sấp lại chỗng bốn vó lên giới, may không ai bị thiệt mạng, chỉ bị thương xoàng thôi.

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA-THIÊN

Đưa ông bà đưa nhà luôn. — Ngày mồng 3 tết là ngày đưa ông bà, nhà nào cũng có cúng cúng xong thì bao nhiêu đồ giấy mã đem đốt để đưa theo ông bà. Thế mà có nhà đốt đồ mã rồi đốt luôn cả nhà một thể thật đã có lòng với ông bà quá!

Nhà lý là một nhà phú hộ ở làng Phù-bài, khi cúng đưa ông bà rồi đốt một đống giấy mã rất nhiều nhưng bởi vì trời mưa phải để trong nhà mà đốt; đống đồ mã chưa tàn thì đã vội đóng cửa nhà trên, rủ nhau đi nhà khác để xây sòng bài bạc. Đống lửa cháy chưa tàn, lần hồi ngún cháy, lại cháy lây đến mấy bức sáo bàn tuốt rồi cháy lần đến nhà lửa lên tung bừng rồi mới biết. Lúc bấy giờ gió to lửa lại càng to, lại bắt gặp mà cháy nên chữa không được luôn cả hai cái nhà trong giây phút đã hóa ra tro.

Ấy bởi cờ bạc mà tai hại như thế. Khổ hại thay ta có lệ thường kiêng cữ không cho những người bị cháy nhà đến ở đậu, huống là đầu năm thì ai có chứa kẻ rải ro ấy bao giờ, cho nên gia quyến nhà lý phải mấy bữa mưa gió lạnh rét thấu xương mà phải chịu đội nón mà ngồi suốt đêm ngày giữa mưa gió, thật đã cực khổ quá chừng chẳng hay đã tởn đánh cờ bạc chưa hay lại cứ quen thói cũ thì qua mồng 3 tết năm sau lại không nhà ở đó mà!

TOURANE

Đèn điện trong toa xe lửa. — Từ hôm tết đến nay trong toa xe lửa đã có thắp đèn điện và chạy quạt máy trông đẹp lắm, sự tân tạo ấy xem rất là thích hợp với con đường xe lửa Tourane-Đông-hà, vì đường nầy có cả thảy đến 9 cái hầm xuyên-sơn, mấy lâu thắp đèn dầu, có nhiều điều bất tiện: những chuyến xe buổi sáng thì đi qua hầm vẫn để tối tăm, còn xe buổi chiều thì phải thắp đèn từ khi chưa lên đến Hải-vân, mà trong toa hạng tư ít khi thấy có ánh sáng, trừ ra chỉ khi nào thật đến tối mới thắp đèn.

Bây giờ có đèn điện thì chẳng những cái ánh sáng xinh đẹp rõ ràng mà thôi, mà lại còn được một điều là mỗi khi xe gần chui qua hầm thì tự-nhiên thấy bật lửa sáng lòe, mà khi xe vừa qua khỏi hầm thì lại cũng tự-nhiên thấy tắt biến, suốt tự đầu may cho đến toa hạng tư, toa nào cũng có đèn điện, trong mấy hạng trên (1, 2, 3) lại có quạt điện nữa, qua đến tiết hạ thiên nồng nực, những kẻ xe đặc lại sẽ đỡ nóng cho hành khách biết bao.

Trước đây trong xe lửa cũng đã có một độ đặt đèn điện rồi, chưng mà là lấy điện người, và chỉ để dùng vào các chuyến xe riêng thôi, chứ như đèn điện bây giờ thì có hẳn một thứ *máy phát điện* mắc vào dưới toa, chạy bằng dây trần chuyền theo guồng bánh xe lăn, nỗ xe chạy là sẽ có điện ngay, lại có đặt những *bình chứa điện người* để cho truyền điện trong khi xe đứng; cách sắp đặt rất là kiên cố và hoàn toàn, cẩn thận khác gì điện chạy ở trong thành phố vậy, nghe nói liên kinh-paí về máy điện có đến hơn một vạn đồng, hiện bây giờ mới đặt xong được mấy đoàn xe, độ vài tháng nữa thì chuyến xe nào cũng sẽ có điện.

QUẢNG TRỊ

Chết ba ngày lại sống. — Câu chuyện này ai nghe thấy cũng lấy làm ảo não và lấy làm lạ lùng lắm. Số là có một người tên là Cuốt ở huyện Quảng-điền, có vợ và ba con. Người này nhà nghèo khổ quá, vợ chồng phải đi làm thuê làm mướn kiếm ăn. Chẳng may gặp nạn bệnh lụt, đói kém quá, nên lại càng cực thêm. Khốn nạn đã nghèo lại bệnh, mới đây chồng bị bệnh thương-hàn, vợ thì bị bệnh ho, cơm ít nước không có mà nuôi nhau, nên người vợ phải chết. Vì mình còm con bé, nên đành để vợ nằm đó đến ba ngày không làm thế nào được. Chỉ nhờ được một người đàn tin cho người mẹ ở Huế biết mà tới.

Người mẹ được tin, x ết nỗi kinh-hoàng, lật đật vội về. Khi tới nhà, trông thấy con dâu nằm chết đó, liền trời đất lăn khóc thảm thương. Lạ thay! dương khi bà già cùng lũ cháu đương khóc mếu kêu gào thì bỗng thấy người con dâu giơ tay vứt bỏ tờ giấy đắp mặt, ngồi nhổm dậy, chạy lại ôm lấy mẹ chồng và hôn hít con. Bà cụ sợ rằng là qui nhập-tràng, chực tuông chạy, thì người đàn bà nín lại vừa khóc vừa nói: *Mẹ ơi, con sống lại đây mà! mẹ đừng sợ, con chết đi, đi không đánh, nên lại về với mẹ và chồng con đây mà!*

Bấy giờ bà cụ mới bớt là con dâu mình sống lại, bèn dỗi sầu làm vui. Được tin ấy lăng ấy n.iều người chạy đến coi, ai nấy thấy vậy đều động lòng thương, kẻ ít người nhiều đều tư cấp cho tiền cơm thuốc. Hiện nay cả hai vợ chồng đều được lành mạnh cả rồi. Ảo-não thay mà lại-lùng thay!

Thứ sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conté của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIC

Haiphong. 2236

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 9 Février 1925

(mười bảy tháng giêng)

TIÊN TRỞ HẬU THÀNH

Cũng vì một buổi thanh minh

Lỡ cho hai chữ duyên tình ngẩn ngơ.

Tối thứ ba 10 Février 1925

(mười tám tháng giêng)

TRÁI DUYÊN KHÔN ÉP

Dì ép nhau, mẹ khuyên con,

Kiên trình giữ được vẹn tròn là may.

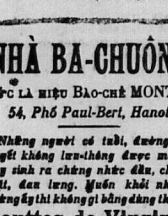
TẠI CUỘC ĐẤU-XẢO NEW-YORK

Máy lưu-thanh CHARMOPHONE, là thứ máy lưu-thanh mỹ-thuật, được tôn vào bậc ngoại-hạng.

Bán tại : Hiệu SPORTING-PHOTO, Hà-nội

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-Yên tỉnh Yên, đã mấy mươi năm nay, số mở rương chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đặc-sản thượng-hảo-hạng tại trận ngon nổi

cao như liễu-tâm, ô-long và thảy-tiên, vân vân, đóng cách hòa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những lời riêng trà VINH-MẬU đáng bao, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU :

Nam-định : phố Khách, số 144

Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đương khi bệnh không lưu-thông được mạnh, bại sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ngay.

Giá bán : 1$20 một lọ

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ông, các bà mua báo khi có việc gì viết thư đến hỏi báo-quán, thì cho biết nơi ở in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm để tìm kiếm. Xin các ông, các bà thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc tiếng quê, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau ngực, phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tốt ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì một nửa bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm ướt, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng vẫn lòng chỉ bảo cho.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

Những bao niêm "The Cock" không bán chỉ để cho khỏi, các cửa hàng đều có cả. Bảo hàng nên hỏi niêm biết ở phố hàng gai số nhà 83

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang, — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

Trị bệnh đau xương
và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiêu-tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thần và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chỗ phồng đi, và các bệnh về tiêu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà ấy thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chắng. Thuốc ấy làm cho trong người dễ chịu, và lọc máu cho chong. Các thứ thuốc Foster bán tại số 26, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hãng báo-chế nhà cũng có bán

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

CẢM mới và cũ, HO HO RAN NGỰC trừ tuyệt nhờ bốc
Solution Pautauberge
nông hồ PHỔI và ngừa bịnh HỘ LÃO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.

Tuổi mà người đàn-bà phải còng lưng 45 tuổi

GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay vàng đầu, tức hơi, chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi táo, hay một và khó chịu trong người. Lúc bấy giờ thì những chứng tụ máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà các lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này: đau xương, tụ máu ở các huyết-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mụn con, các nốt mẩn, vân vân. Thuốc này bán ở các hàng lạc-hợp to và các hàng thuốc vặt.

Bao giờ cũng công hiệu

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống năm cachets

Rượu thuốc trị bệnh tê-thấp, đau xương của Hiệu Từ Ngọc-Liên, số 46, Rue Principale à Bắp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì nổi mình lực đại bổ chữa muôn nhiều, nó làm cho khí huyết sung túc, sức cứu mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất dễ uống. Hiện có gởi bán tại nhà in Kim Đức-Giang, số nhà 83, phố hàng Đồ, Hanoi và hiệu Hưng-Hải thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Phương-Nguyên, Rue Paul-Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.

Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay nói điều gì, xin cứ viết thư về bản-quán tại Bắp-cầu.

Hễ phải bệnh ho

HÃY DÙNG THỨ THUỐC NÀY:
HUẤN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

Thứ thuốc này của bản-hiệu đắc tiếng đã lâu năm, bất cứ hở hàn, ho nhiệt, bị cảm sinh ho, hoặc đi nắng về ho, nam nữ lão thiếu đều là hợp dụng, ho nặng đến đâu chỉ già nửa chai nhẹ ngay lập tức.

Thứ thuốc này đựng bằng lọ thủy tinh bao phong cẩn thận để lâu không hỏ. Mỗi lọ ba hào.

Nửa tá (6 chai) một đồng rưỡi.

Trong hiệu có thầy danh sư và dủ các thứ thuốc, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân, nếu có thư từ hoặc mandat gửi về cho bản hiệu, xin đề tên M. SIOU-HANG-LAM *thì tiếp được ngay.*

TIỀU-HẠNH-LÂM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lâu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonococciques). Sang các tỉnh xa nơi ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vecsins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: 2 viên buổi sáng
2 viên buổi chiều.

Giá: 1$00

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ ngợi, thì thường hay đau đầu thần-kinh-hệ.

Bệnh-chứng mệt, nhức đầu, rồi mất ăn ngủ, hay vớm.

Nhưng bệnh đáng thuốc thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Bản-hà trong cái thời-kỳ cao trào-con ôi mà dùng thuốc này cũng tối lắm.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con, 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá: 1$00

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÁO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酗 補

J. BLANC *(dệ nhất hạng báo-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚吉喱每吉啦沒喱醒敬院科

Bán tại: Hiệu Báo-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

DẦU "CRÉSYL" THIỆT
và sự hiệu nghiệm chắc chắng đã thử theo cách bác học, thì có một mùi đậu hiểu.

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OAN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OAN — lịch-sự thiệt-nghiệm, những là bịnh giác-trời, thiên-thời, tê-thấp, ôn dịch thì vậy.

THIỆT HỮU ÍCH — trong xứ thuộc địa, để dùng giá rửa ray nhà cửa khỏi độc-địa, để rảy trong đồng ruộng, đặt bùn lấy cho khỏi độ quá.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG — mà trừ các vật thu độc, trong vỏ, muỗi mòng, bọ chét, giun mối và nhện-nhóc.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đáng trọn tin hết hồi hám mà thôi.

HÃY CỨNG CẨN phòng giữ lấy kẻo sau rồng rã chẳng biết "CRESYL-JEYES".

CRESYL-JEYES, 35, Rue des Francs-Bourgeois, PARIS-6e

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Tàu thủy ở Viên-tiane về tới chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về xuất Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ sáng chạy, chiếc thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14,00 —

Đường đi Huế và Yên-tỷ đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy pé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Yên-ly, Thakhek hay là Napé

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đông-Khánh và phố Hollandes
HANOI

Bán rao hàng tại gian bán đồ dùng trong nhà

Siêu đun bằng aluminium đánh bóng, hình chóp nón có mỏ, có quai bằng osier.	18 fr. 50
Xoong bằng aluminium đánh bóng, cán mạ thiếc, đường kính 12 c/m.	8 fr. 50
Đĩa tròn để trứng, aluminium đánh bóng có quai, 16 c/m. .	5 fr. 00
Poëlon bằng aluminium đánh bóng, hình phồng, cán bằng gỗ sơn, vung có núm, 10 c/m	7 fr. 50
Âm cà-phê hình chóp nón, men trắng, pha được 8 chén. .	34 fr. 00
Năm cái xoong, men nâu. Một bộ từ 12 đến 20 cái. . .	39 fr. 50
Âm cà-phê pha một chén, đồng mạ kền, thủy-tinh 1/2 cristal.	12 fr. 00
Bi-đông sắt tây, có giây sắt, hai lít.	7 fr. 50

TÉLÉPHONE N° 126

BOITE POSTALE N° 40

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng nối tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong loại (chậm vậy mỗi ngày đi định mấy xu, cả thảy trở vào giản có được).

Đã nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về kỳ nào thì mình được tính ngay số tiền lĩnh kỳ đó. Mỗi kỳ trúng hơn thì mỗi năm cũng trúng một lần 500.000 quan, nhưng có thì cũng được hoài hoài là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 2 triệu 16.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt.

CÓ NHỮNG LỜ SAU NÀY:

130 lô.	650.000 quan	260 lô	2.000 quan
30 lô.	150.000 —	1.220 lô	3.000 —
200 lô.	100.000 —	15.200 lô	1.000 —
98 lô.	10.000 —	1.700.000 trúng hoài hoài lần 400 —	

Nước có trái-đơn được sự cước nợ số mai cho năm xem số trái-đơn nếu ra trúng.

Các lô được tính nguyên tiền, không phải trừ gì như các chỉ cả. Mỗi lần rút số số nhân được với số tiền đơn số nói trên trong số. Không phải tính tiền. Các số nó trong bằng ký đăng với số tiền đơn đã nói phải ngân hàng, các khi có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản-ng bản loại riêng ngày 12 Mars 1906. Bản loại ấy là một bản loại bảo chứng, giữ gìn cho những có trái-đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm năm cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn mua trái-đơn cứ nhắn rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)